

2010
परीक्षा दि: १६/१०/२०१०

Code : KTU

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET No.

No. 103841

प्रश्नपुस्तिका

वेळ : २ (दोन) तास

मराठी, इंग्रजी व सामान्य अध्ययन

एकूण प्रश्न : २००

एकूण गुण : २००

सूचना

- (१) सदर प्रश्नपुस्तिकेत २०० अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.
 - (२) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.
- परीक्षा-क्रमांक

↑ केंद्राची संकेताक्षरे

↑ शेवटचा अंक
- (३) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.
 - (४) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला ४ पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना १, २, ३ आणि ४ असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वांत योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायंकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
 - (ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
 - (५) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
 - (६) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
 - (७) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची अचूक उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षत उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-८२" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेनुसार हे सील उघडू नये

SEAL

KTU

2

A

२०१६/१७/१६ : इति प्रश्नपत्र

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

1. मासोळीच्या डोळ्यांसारखे डोळे असणारी.

(1) नीलाक्षी	(2) कामाक्षी
(3) मीनाक्षी	(4) कमलाक्षी

2. खालील तत्सम शब्द निवडा.

(1) हुशार	(2) निपुण
(3) विद्वान	(4) प्रवीण

3. 'घाऊक' या शब्दाचा विरुद्धार्थी शब्द ओळखा.

(1) अल्प	(2) किरकोळ
(3) प्रचंड	(4) भरपूर

4. 'आमंत्रित' या शब्दाचा विरुद्धार्थी शब्द —

(1) निमंत्रित	(2) मंत्रित
(3) आगंतुक	(4) यापैकी एकही नाही

5. "दुसऱ्यांना मार्गदर्शन करणारा" या शब्दसमूहासाठी योग्य शब्द निवडा.

(1) दिग्दर्शक	(2) मार्गदर्शक
(3) दिशादर्शक	(4) प्रशिक्षक

6. 'ओनामा' या शब्दाचा समानार्थी शब्द सांगा.

(1) प्रारंभ	(2) एक नृत्यप्रकार
(3) एक प्रकारचा वृक्ष	(4) यापैकी एकही नाही

7. पुढीलपैकी शुद्ध शब्द कोणता ?

(1) आशिर्वाद	(2) आशीर्वाद
(3) आर्शिवाद	(4) आशीरवाद

8. पुढीलपैकी शुद्ध शब्द ओळखा.

(1) निरंभ्र	(2) नीर्जन
(3) निर्झर	(4) नीर्धाव

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

9. अनुनासिकांना _____ असेही म्हणतात.

(1) मात्रा	(2) पर-सवर्ण
(3) सजातीय स्वर	(4) विजातीय स्वर

10. 'आम्ही' या शब्दाचा सर्वनामाचा प्रकार सांगा.

(1) पुरुषवाचक सर्वनाम	(2) दर्शक सर्वनाम
(3) संबंधी सर्वनाम	(4) सामान्य सर्वनाम

11. तृतीया विभक्तीचे प्रत्यय कोणते ?

(1) स, ला, ते	(2) चा, ची, चे
(3) ने, ए, शी	(4) त, ई, आ

12. नामाचा प्रकार ओळखा.

'समुद्र'

(1) विशेष नाम	(2) भाववाचक नाम
(3) समुदायवाचक नाम	(4) सामान्य नाम

13. 'दुहेरी रंग' या शब्दांतील 'दुहेरी' हे _____ संख्याविशेषण आहे.

(1) क्रमवाचक	(2) गणनावाचक
(3) आवृत्तिवाचक	(4) अनिश्चित

14. 'सावकाश' या क्रियाविशेषणाचा प्रकार ओळखा.

(1) स्थलवाचक क्रियाविशेषण	(2) कालवाचक क्रियाविशेषण
(3) संख्यादर्शक क्रियाविशेषण	(4) रीतिवाचक क्रियाविशेषण

15. पडले हे _____ क्रियापद आहे.

(1) अकर्मक	(2) सकर्मक
(3) धातुसाधीत	(4) विधानपूरक

16. 'तो तोंड उघडेल तर ना !' या वाक्यातील _____ हे क्रियाविशेषण आहे.

क्रियाविशेषणाचा प्रकार ओळखा.

(1) रीतिवाचक क्रियाविशेषण	(2) निषेधार्थक क्रियाविशेषण
(3) प्रश्नार्थक क्रियाविशेषण	(4) यापैकी कोणतेय ग्राह्य नाही

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

17. जे शब्द क्रियापदाबद्दल विशेष माहिती सांगतात त्यांना _____ असे म्हणतात.
 (1) विशेषण (2) शब्दयोगी अव्यय
 (3) सर्वनाम (4) क्रियाविशेषण
-
18. 'घरापुढे तुळस आहे.' या वाक्यातील 'घरापुढे' हा कोणता शब्द प्रकार आहे ?
 (1) शब्दयोगी अव्यय (2) केवलप्रयोगी अव्यय
 (3) क्रियाविशेषण अव्यय (4) उभयान्वयी अव्यय
-
19. समास ओळखा — चहापाणी
 (1) इतरेतर द्वंद्व (2) वैकल्पिक द्वंद्व
 (3) समाहार द्वंद्व (4) तत्पुरुष समास
-
20. समास ओळखा — 'अनंत'
 (1) तत्पुरुष समास (2) द्वंद्व समास
 (3) अव्ययीभाव समास (4) बहुव्रीही समास
-
21. ज्या तत्पुरुष समासातील दोन्ही पदे एकाच विभक्तीत म्हणजे प्रथमा विभक्तीत असतात तेव्हा त्यास _____ असे म्हणतात.
 (1) कर्मधारय (2) तत्पुरुष समास
 (3) बहुव्रीही समास (4) द्विगु समास
-
22. पुढीलपैकी कोणते व्यंजन कंठस्थानी आहे ?
 (1) च् (2) छ्
 (3) प् (4) क्
-
23. 'ङ्' हे व्यंजन कोणत्या प्रकारचे आहे ?
 (1) कंठ्य (2) कंठतालव्य
 (3) मूर्धन्य (4) दंत्य
-
24. 'व' हे व्यंजन _____ आहे.
 (1) कंठौष्ठ्य (2) दंततालव्य
 (3) दंतौष्ठ्य (4) तालव्य

25. 'गोरा' या शब्दाचे अनेकवचन — असे आहे.

(1) गोरी	(2) गोरार्ई
(3) गोरे	(4) वरीलपैकी नाही

26. 'तो गावाचा राजा आहे.' या वाक्यातील अधोरेखित शब्दाची विभक्ती ओळखा.

(1) प्रथमा	(2) षष्ठी
(3) सप्तमी	(4) पंचमी

27. निः + अंतर = निरंतर — संधी ओळखा.

(1) अनुनासिक संधी	(2) विसर्ग संधी
(3) पूर्वरूप संधी	(4) पररूप संधी

28. 'तू मला वाचविलेस' या वाक्यातील प्रयोग ओळखा.

(1) कर्मणी प्रयोग	(2) कर्म-भाव संकर प्रयोग
(3) कर्तृ-भाव संकर प्रयोग	(4) भावे प्रयोग

29. पुढीलपैकी कर्मणी प्रयोगाचे वाक्य ओळखा.

(1) हरीने पुस्तक वाचले.	(2) मुले पुस्तक वाचतात.
(3) हरीने विटूला बोलावले.	(4) हरी आज दिल्लीहून यावा.

30. 'मग येईजे अतिसमीप विवाही' — प्रयोग ओळखा.

(1) पुराणकर्मणी प्रयोग	(2) प्रधानकर्तृक कर्मणी प्रयोग
(3) समापन कर्मणी प्रयोग	(4) शक्य कर्मणी प्रयोग

31. 'तुझे वागणे अलीकडे यांगले नाही', या वाक्याचा प्रकार कोणता आहे ?

(1) नकारार्थी	(2) होकारार्थी
(3) उद्गारार्थी	(4) प्रश्नार्थी

32. दोन किंवा अधिक केवलवाक्ये प्रधानत्वबोधक उभयान्वयी अव्ययांनी जोडली असता जे एक जोडवाक्य तयार होते त्यास _____ वाक्य म्हणतात.

(1) मिश्र	(2) केवल
(3) संयुक्त	(4) विधानार्थी

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

33. 'डांगोरा पिटणे' या वाक्प्रचाराला समानार्थी वाक्प्रचार शोधा.

(1) खो घालणे	(2) टाके ढिले करणे
(3) कारवावर करणे	(4) बभ्रा करणे

34. 'साखरेची साल काढणे' या वाक्यप्रचाराचा अर्थ कोणता ?

(1) अतिशय सूक्ष्म छाननी करणे	(2) म्हातारपण येणे
(3) अत्युच्चपद प्राप्त होणे	(4) अतिशय त्रास देणे

35. 'काम तडीस नेणे' या वाक्प्रचाराचा विरुद्धार्थी वाक्प्रचार सांगा.

(1) हात हळवत परत येणे	(2) हात दाखवणे
(3) ताळ्यावर आणणे	(4) हातपाय गाळणे

36. 'आठवण्याचा प्रयत्न करणे' या अर्थी पुढील वाक्प्रचार वापरतात.

(1) डोके खाजवणे	(2) डोळे वाकडे करणे
(3) मान हलवणे	(4) डोक्यात राख घालणे

37. 'चहा करणे' या वाक्प्रचाराचा योग्य अर्थ _____ असा आहे.

(1) स्तुती करणे	(2) पाहुण्यांसाठी चहा करणे
(3) स्वतःसाठी चहा करणे	(4) आशीर्वाद देणे

38. 'डाळ शिजत नाही आणि वरण उकळत नाही' या म्हणीचा अर्थ कोणता ?

(1) कोणतीच गोष्ट साध्य होत नाही.	(2) श्रम केल्याशिवाय पैसा मिळणे.
(3) वाईट माणसालाच वाईट युक्त्या सुचतात.	(4) निराशा पदरी पडणे.

39. 'खूप आशा वाटणाऱ्याच्या बाबतीत संपूर्ण निराशा' या अर्थाची म्हण.

(1) आधीच उल्हास त्यात फाल्गुन मास.	(2) कामापुरता मामा.
(3) लेकी बोले सुने लागे.	(4) भरवशाच्या म्हशीला टोणगा.

40. साखरेचे खाणार त्याला देव देणार या म्हणीचा अर्थ —

(1) भाग्यवंताला कशाचीशी उणीव पडत नारी.
(2) गोड खाणाऱ्याला देव साखर देतो.
(3) भाग्यवंताला भुकेसाठी साखर मिळते.
(4) मधुमेहयाला देव साखर देतो.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

पुढील उतारा वाचून त्यावरील प्रश्नांची (41 ते 45) उत्तरे द्या.

महत्त्वाकांक्षा हा तर तरुणांचा स्थायिभाव ! मी मोठा होईन, परिस्थितीच्या डोक्यावर पाय ठेवून मी तिला वाकवीन, हा तरुणांची उभारीची उर्मी असते ! निर्भयता म्हणजे तरुणाच्या जीवनासंगीतातला सगळ्यात उंच स्वर ! 'भय' हा या स्वराचा फुटलेला चिरका आवाज ! चिरका आवाज कधीतरी कुणाला आवडेल का ? जग उंच स्वराची तान ऐकायला उत्सुक असतं, चिरका आवाज नाही.

अभिमान असतो तारुण्याचा आत्मा ! ज्या माणसात श्रद्धा नाही तो माणूस नाही. आणि ज्या तरुणात अभिमान नाही तो तरुण नाही. तरुण माणूस हा आपल्या श्रद्धांचा नेहमीच अभिमान बाळगतो. त्यांच्यासाठी प्रसंगी प्राण द्यायलाही त्याला तयार असावं लागतं आणि औदार्य म्हणजे तर तरुणाचा अलंकार ! आपल्या शक्तीचा इतर दुर्बलांच्या संरक्षणासाठी केलेला वापर. आपण जगून इतरांना जगवण्याचं अमोल साधन !

41. तरुणांचा अलंकार कोणता सांगितला आहे ?

(1) औदार्य	(2) आत्मा
(3) अभिमान	(4) स्थायिभाव

42. तरुण माणूस सतत कशाचा अभिमान बाळगतो ?

(1) श्रद्धांचा	(2) आत्म्याचा
(3) औदार्याचा	(4) जीवनाचा

43. तरुणांचा स्थायिभाव कोणता ?

(1) उत्सुकता	(2) निर्भयता
(3) उर्मी	(4) महत्त्वाकांक्षा

44. या उताऱ्यातील तरुणांना कोणती उर्मी असते ?

(1) परिस्थितीला वाकवण्याची	(2) निरर्थक अभिमानाची
(3) निसर्गावर मात करण्याची	(4) दुर्बलांच्या संरक्षणाची

45. तरुणांकडे कोण कोणत्या गुणांचा ठेवा असावा ?

(1) फक्त महत्त्वाकांक्षा	(2) फक्त निर्भयता
(3) फक्त श्रद्धा	(4) महत्त्वाकांक्षा, निर्भयता, श्रद्धा

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

पुढील उतारा वाचून त्यावरील प्रश्नांची (46 ते 50) उत्तरे द्या.

नारायणमूर्ती म्हणतात, “नेतृत्व म्हणजे एखाद्यानं एखादं स्वप्न पाहणं, ते स्वप्न आपल्या अनुयायांसमोर ठेवणं आणि मग त्यांना त्याचा पाठपुरावा करण्यासाठी प्रोत्साहन देणं.” साहजिकच कुणाच्याही मनात येईल की, मूर्तींना त्यांच्या लोकांना फारसे प्रवृत्त करावे लागत नसेल. कारण त्यांनी ‘इन्फोसिस’ मध्ये दीर्घकालीन संबंधाची एक संस्कृती निर्माण केली. ते म्हणतात, ‘तुमच्या मनात दुसऱ्या कुणाविषयी कळवळा असेल तर तुम्ही यशस्वी होणाऱ्च.’ जाणीव, आस्था आणि नातेसंबंधांची जपणूक या मूल्यांच्या पार्श्वभूमीवर त्यांचे लहानपण गेले. तीच तत्त्वे ते आपल्या व्यावसायिक जीवनासाठी वापरतात. या सगळ्या कल्पना किंवा तत्त्वे व्यावहारिकदृष्ट्या अंमलात आणण्यासाठी, जपानी व्यवस्थापनाची पुस्तके वाचण्याची किंवा जपानला जाण्याची काही गरज नाही. अस्सल भारतीय भूमीतून वर आलेल्या ‘इन्फोसिस’ कंपनीकडे दृष्टिक्षेप टाकला तर लक्षात येईल, या कंपनीने जुनी भारतीय मूल्ये अंगी बाणवून ती व्यावसायिकतेला बहाल केली आहेत.

गरजू माणसांना आणि संस्थांना मदत करण्यासाठी ‘इन्फोसिस’ ने ‘इन्फोसिस फाऊंडेशन’ ची स्थापना केली. स्वतंत्र बाणा असणाऱ्या खंबीर मनाच्या विदुषी, लेखिका, प्राध्यापिका, सुधा मूर्ती या ‘इन्फोसिस फाऊंडेशन’च्या अध्यक्षा आहेत. गंमतीची गोष्ट म्हणजे मूर्ती त्यांच्या आडनावाचं स्पेलिंग ‘h’ शिवाय (Murty) करतात तर नारायण मूर्ती हे स्पेलिंग ‘h’ सह (Murthy) करतात ! विशीत असताना नारायण मूर्ती ‘डाव्या’ विचारसरणीचे किंवा ‘समाजवादी’ होते. पुष्कळ महत्त्वाकांक्षी तरूणांना वाटते की, ‘आपल्यापाशी जर आणखी थोडेसे पैसे असते तर स्पर्धेच्या या जगात आपण पुढे गेलो असतो’ आणि म्हणून ते मनातून संपत्तीचे समान वाटप करण्याची कल्पना मान्य करतात. प्रतिष्ठित असणाऱ्या आय.आय.टी. मध्ये पैशाच्या चणचणीमुळे शिक्षण न घेता आल्यामुळे त्या वेळेला नारायण मूर्तींच्या मनातही अशा भावना उमटल्या, पण जगभर प्रवास करून भारतात परतीच्या प्रवासात फ्रान्समधल्या किंवा विशेषतः डाव्या विचारसरणीच्या बल्गेरियात आलेल्या अनुभवामुळे त्यांना या विचारांच्या मर्यादा कळून चुकल्या. ‘मुळात संपत्ती निर्माण केली तरच तिचं वाटप करता येईल’ असे ते आता म्हणतात. म्हणजे त्या अनुभवानंतर ‘भांडवलदार-समाजवादी’ हे अनोखे मिश्रण तयार झाले.

46. ‘इन्फोसिस फाऊंडेशन’ च्या स्थापनेचा हेतू कोणता होता ?

- (1) गरजू माणसांना व संस्थांना मदत करणे
- (2) सेवकवर्गास फंड देणे
- (3) आजादी लोकांसाठी पैसा उभारणे
- (4) सुशिक्षित वर्गास नोकरी देणे

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

47. सुधा मूर्ती यांचे कोणते गुण सांगितलेले आहेत ?

- (1) स्वतंत्र जीवनशैली व कष्ट
 - (2) प्रामाणिकपणा, सुलेखन
 - (3) स्वतंत्र बाणा, खंबीर मन
 - (4) स्वतंत्र मन, खंबीर बाणा
-

48. नारायण मूर्ती यांच्यामते 'नेतृत्व' म्हणजे

- (1) स्वतःला कामात गुंतवून होणे
 - (2) पुढे होऊन अग्रभागी काम करणे
 - (3) पाहिलेले स्वप्न अनुयायांसमोर ठेवून पाठपुरावा करण्यासाठी प्रोत्साहन देणे
 - (4) उक्तीप्रमाणे कृती न करणे
-

49. व्यावसायिक जीवनासाठी नारायणमूर्तींनी कोणती मूल्ये वापरली ?

- (1) प्रामाणिकपणा, दक्षता, जाणीव
 - (2) मूल्य, कष्ट, अप्रीती
 - (3) एकनिष्ठता, प्रेम, सौजन्य
 - (4) जाणीव, आस्था, नातेसंबंधांची जपणूक
-

50. नारायण मूर्तींना 'आय.आय.टी.' शिक्षण पूर्ण करता आले नाही कारण

- (1) डावी विचारसरणी
 - (2) पैशाची चणचण
 - (3) मूल्यांची घसरण
 - (4) भांडवलदारी कल्याणकारी समाजव्यवस्था
-

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

51. The cook didn't know how to make good noodles and _____ his assistant.

Fill in the blank with a suitable option.

- (1) neither (2) either didn't
(3) also didn't (4) neither did
-

52. The date is an important one. It coincides _____ a historical event.

Choose the correct preposition from the options given.

- (1) at (2) with
(3) on (4) to
-

53. Choose from the following the adverb form of : Secret.

- (1) Secrecy (2) Secretly
(3) Secret (4) Secrete
-

54. i am going to ajanta and ellora on the first of april this year.

The correct sentence after using appropriate punctuation marks is

- (1) I am going to ajanta and Ellora on the first of april this year.
(2) I am going to Ajanta and ellora on the first of april this year.
(3) I am going to Ajanta and Ellora on the first of April this year.
(4) I am going to Ajanta and Ellora on the first of April This Year.
-

55. Fill in the blank with the correct word from the choices given below.

This is the house _____ belongs to my uncle.

- (1) who (2) which
(3) whose (4) whom
-

56. Choose the correct form of the verb to fill in the blank.

Either Pratap or Pradeep _____ done this mischief.

- (1) have (2) has
(3) are (4) will
-

57. Choose, from the following alternatives, the word which is most nearly the same in meaning to the word : Conceal.

- (1) reveal (2) construct
(3) hide (4) concern
-

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

58. Choose the word that is spelt correctly.

(1) illiterate	(2) illiterate
(3) illiterete	(4) illiteret
-

59. The adjective form of the word 'beauty' is

(1) beautify	(2) beauty
(3) beautiful	(4) beautifully
-

60. 'The principal of a college must be a man of principles.' The meaning of the word 'principle' is

(1) invested money	(2) a rule or a theory
(3) moral rule	(4) chief
-

61. He built his fortune with hard work. This is a _____ sentence.

(1) mixed	(2) complex
(3) compound	(4) simple
-

62. Kalpana likes dancing _____ her sister likes singing.

Choose the correct connector and fill in the blank.

(1) what	(2) whereas
(3) and	(4) because
-

63. The lady in white _____ his wife.

Fill in the blank with a suitable option.

(1) could be	(2) can be
(3) ought to be	(4) may be
-

64. Why did you take the child to the doctor again ? I can't stand _____ so weak.

Choose the correct option to fill in the blank.

(1) him to be	(2) him being
(3) the way he	(4) it he is
-

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

65. Choose the correct alternative from the following to fill in the blank.
Speak clearly, _____ they may understand you.

- (1) while (2) so that
(3) as soon as (4) unless
-

66. Choose the correct alternative to fill in the blank.
Have you ever heard a _____ of the cunning fox ?

- (1) tail (2) toil
(3) tell (4) tale
-

67. His accent is _____ than mine.
Choose an appropriate comparative form from the options given.

- (1) bad (2) worse
(3) worst (4) too bad
-

68. Choose the correct sentence from those given below.

- (1) Man is social being. (2) A man is a social being.
(3) The man is social being. (4) Man is a social being.
-

69. Pick out the correct tag to the following sentence.

He lost his pen,

- (1) isn't he ? (2) doesn't he ?
(3) didn't he ? (4) did him ?
-

70. It is too hot to go out. After removing 'too ... to', the sentence will be

- (1) It is extremely hot for going out.
(2) It is hot enough to go out.
(3) It is so hot that one cannot go out.
(4) It is such hot that one can go out.
-

71. I haven't got _____ a car.

Choose the option to fill in the blank.

- (1) money enough to buy
 - (2) enough money to buy
 - (3) money enough for buying
 - (4) enough money for buying
-

72. He has bought _____ .

Choose the appropriate option to fill in the blank.

(1) a few furnitures	(2) some furnitures
(3) a few furniture	(4) some furniture
-

73. I was able to walk _____ the pain in the leg.

Fill in the blank with the correct alternative.

(1) though	(2) whereas
(3) in spite of	(4) despite of
-

74. There wasn't a _____ of truth in all that he said.

Choose the appropriate option to fill in the blank.

(1) spot	(2) knot
(3) lump	(4) grain
-

75. Only those above 18 years of age are _____ to vote.

Choose the appropriate option to fill in the blank.

(1) permissible	(2) available
(3) eligible	(4) insatiable
-

76. We have talked a lot. Now let us _____ to work.

Choose the correct option to fill in the blank.

(1) get down	(2) set off
(3) take off	(4) stand in
-

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

77. Fill in the blank with the correct word.

You can achieve your _____ only if you cooperate with others.

- (1) goal (2) gaol
(3) gole (4) goel
-

78. Give me a _____ of paper.

Choose the correct word from the following to fill in the blank.

- (1) peace (2) piece
(3) pecei (4) peaceful
-

79. Give synonym for 'strange'.

- (1) wonder (2) miracle
(3) queer (4) old
-

80. We must _____ our children well.

Choose appropriate phrase to fill in the blank in the above sentence.

- (1) look up (2) look after
(3) look down (4) look to
-

81. Identify the correct adverb formed from the adjective 'ceaseless'.

- (1) ceasefully (2) ceaselessness
(3) ceaselessly (4) cease
-

82. Identify the simple sentence from the following.

- (1) He pleaded that he was totally ignorant.
(2) He pleaded and he was totally ignorant in the matter.
(3) He pleaded total ignorance in the matter.
(4) Total ignorance in that matter was pleaded by him.
-

83. The union leader requested them to call _____ strike.

Choose the correct preposition to fill in the blank.

- (1) off (2) at
(3) of (4) on
-

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

84. Identify the correct direct speech of the following sentence.

Bill asked what country I came from.

- (1) 'What country do you come from?' said Bill.
 - (2) 'What country did you come from?' said Bill.
 - (3) 'What country have you come from?' said Bill.
 - (4) 'What country had you come from?' ask Bill.
-

85. I _____ him since his childhood.

Choose the appropriate option to fill in the blank.

(1) know	(2) have known
(3) knew	(4) am knowing
-

86. He is _____ M.A. in English.

Which of the given articles would be appropriately used in the above blank space ?

(1) a	(2) an
(3) the	(4) Either (1) or (2)
-

87. Here is the book you asked _____ .

Which of the following prepositions would be appropriately used in the above blank space ?

(1) to	(2) for
(3) of	(4) None of these
-

88. You ought _____ contacted the police.

Which of the following options would appropriately fill in the blank in the above sentence ?

(1) had	(2) to have
(3) have	(4) have to
-

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

89. I wish I _____ the Prime Minister.

Which of the following options would appropriately fill in the blank in the above sentence ?

(1) was	(2) were
(3) had	(4) am

90. _____ care of your belongings.

Which of the given options would appropriately fill in the blank in the above sentence ?

(1) Has taken	(2) Taking
(3) Take	(4) Took

PASSAGE I

Read the following passage and answer the questions (91 - 95) on it.

The students should devote the whole of their vacations to village service. To this end, instead of taking their walks along beaten paths, they should walk to the villages within easy reach of their institution and study the condition of the villagefolk and befriend them. This habit will bring them in contact with the villagers, who when the students actually go to stay in their midst, will by reason of the previous occasional contact, receive them as friends rather than as strangers to be looked upon with suspicion. During the long vacations, the students will stay in the villages, and offer to conduct classes for adults, and to teach the rules of sanitation to the villagers, and attend the ordinary cases of illness. They will also introduce the spinning wheel amongst them, and teach them the use of every spare minute. In order that this may be done, students and teachers will have to revise their ideas of the use of vacations. Often do thoughtless teachers prescribe lessons to be done during the vacations. This in my opinion, is in any case a vicious habit. Vacation is just the period when students' minds should be free from the routine work and be left free for self-help and original development. The village work, I have mentioned, is easily the best form of recreation. It is obviously the best preparation for dedication to exclusive village service after finishing the studies.

91. What should the students do during vacations ?

Choose the correct alternative from the following.

- (1) They should devote their vacations to village service
- (2) They should play cricket
- (3) They should complete their homework
- (4) They should undertake plantation

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

92. How do villagers generally receive strangers ?

Choose the correct alternative from the following.

- (1) He is given a grand welcome
 - (2) He is looked upon with suspicion
 - (3) He is befriended by villagers
 - (4) None of the above
-

93. Which vicious habit is mentioned by the writer ?

Choose the correct alternative from the following.

- (1) To go to villages
 - (2) To visit pilgrim centres
 - (3) To do some job
 - (4) To prescribe lessons to be done during vacations
-

94. What would be the best situation for the students during the vacations, according to the writer ?

Choose the correct alternative from the following.

- (1) The students' minds should be free from the routine work and be left free for self-help and original development
 - (2) They should be given some lessons
 - (3) They should be offered some job opportunities
 - (4) They should be sent abroad
-

95. The writer says that the village work is better because _____ .

Complete the above sentence with the correct alternative from the following.

- (1) it would be the best preparation for dedication to exclusive village service after finishing the studies
 - (2) it would offer them knowledge
 - (3) it would enable them to maintain good standard of living
 - (4) it would enable them to get attractive salaries
-

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

PASSAGE II

Read the following passage and answer the questions (96 – 100) on it.

Of men's earliest inventions we know very little. The first may have been the use of a stone to crack a nut. The next was possibly the use of a stick to strike an enemy. Once man found that stick and stone were useful, it was only a step further to the making of a crude weapon by fastening a stone to the end of a stick.

Man used stick and stone long before he dared to meddle with fire. Fire, of course, existed; for lightning must sometimes have set the forests ablaze just as it does today; and in those days volcanoes were much more active than they now are. The forgotten hero who first dared to tame fire for his own use was the greatest of early inventors, for once man had fire, he was the master of all lower creatures.

96. What can man's earliest invention have been ?

Choose the correct alternative.

- (1) The use of stone to crack the nut (2) The invention of wheel
(3) The invention of fire (4) The invention of agriculture

97. Why did not man use fire as early as he learnt to use sticks and stones ?

The man did not use fire earlier because _____ .

Choose the correct alternative to complete the above sentence.

- (1) he was afraid of fire (2) he was not able to tame fire
(3) he did not need fire (4) it was very difficult

98. In what form did fire exist before man learnt to make fire ?

Choose the correct alternative.

- (1) Forest fires and active volcanoes (2) Electricity
(3) Hearths (4) Holy fire

99. The stick was used by man to _____ .

Complete the sentence by choosing the correct alternative.

- (1) get food (2) strike his enemy
(3) help him walk (4) meddle fire

100. Given a suitable title to the passage.

Choose the correct alternative.

- (1) History of Fire (2) Invention of Fire
(3) Use of Fire (4) Types of Fire

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

101. दि. 10 मे 1857 च्या लष्करी उठावाचे पहिले केंद्र कोणते होते ?

(1) दिल्ली	(2) झांशी
(3) कानपूर	(4) मिरत

Which was the first centre of military revolt on 10th May 1857 ?

(1) Delhi	(2) Jhansi
(3) Kanpur	(4) Meerut

102. 1857 च्या उठावाचा 'पहिले भारतीय स्वातंत्र्यसमर' असा उल्लेख करणारा थोर देशभक्त नेता कोण ?

(1) ग.दा. सावरकर	(2) वि.दा. सावरकर
(3) वि.का. राजवाडे	(4) न.र. फाटक

Who was the great patriotic leader to mention the Revolt of 1857 as 'The First War of Indian Independence' ?

(1) G.D. Savarkar	(2) V.D. Savarkar
(3) V.K. Rajwade	(4) N.R. Fatak

103. _____ हे महाराष्ट्राचे आद्य क्रांतीकारक होय.

(1) दामोदर चाफेकर	(2) वासुदेव बळवंत फडके
(3) विनायक दामोदर सावरकर	(4) सरदार भगत सिंग

_____ was the first revolutionist in Maharashtra.

(1) Damodar Chafekar	(2) Vasudeo Balwant Phadke
(3) Vinayak Damodar Savarkar	(4) Sardar Bhagat Singh

104. मद्रास महाजनसभेची स्थापना _____ येथे झाली.

(1) दिल्ली	(2) कोलकाता
(3) मुंबई	(4) चेन्नई

Mahajansabha of Madras was founded at _____ .

(1) Delhi	(2) Kolkata
(3) Mumbai	(4) Chennai

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

105. खालीलपैकी कोण मवाळवादी नेता नव्हता ?

(1) व्योमेश चंद्र बॅनर्जी	(2) दादाभाई नौरोजी
(3) गोपाळ गणेश आगरकर	(4) अरविंद घोष

Who of the following was *not* a moderate leader ?

(1) Wyomesh Chandra Banerjee	(2) Dadabhai Naoroji
(3) Gopal Ganesh Agarkar	(4) Arvind Ghosh

106. _____ समीती 1919 च्या मॉंटग्यू-चेम्सफर्ड सुधारणा कायदपाचे परीक्षण करणेसाठी नियुक्त केली.

(1) लॉर्ड मंटो	(2) सर अलेक्झांडर मुडिमन
(3) लॉर्ड चेंबरलिन	(4) लॉर्ड आयर्विन

_____ Committee was appointed to review the Montague-Chelmsford Reforms Act of 1919.

(1) Lord Minto	(2) Sir Alexander Muddiman
(3) Lord Chamberlain	(4) Lord Ayarvin

107. इ.स. 1883 मध्ये "मोहमेडन पोलिटिकल असोसिएशन"ची स्थापना _____ यांनी केली.

(1) सर सय्यद अहमद खान	(2) मोहमद इक्बाल
(3) मोहमद अली	(4) मौलाना आझाद

"Muhammadan Political Association" was founded in 1883 by

(1) Sir Sayyad Ahmad Khan	(2) Mohammad Iqbal
(3) Mohammad Ali	(4) Maulana Azad

108. इ.स. 1936, मधील अखिल भारतीय किसान सभेच्या अधिवेशनाचे अध्यक्ष कोण होते ?

(1) स्वामी सहजानंद	(2) राम मनोहर लोहिया
(3) सोहन सिंग जोशी	(4) कमल सरकार

In 1936, who was the President of Akhil Bharatiya Kisan Sabha session ?

(1) Swami Sahjanand	(2) Ram Manohar Lohiya
(3) Sohan Singh Joshi	(4) Kamal Sarkar

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

109. भारतातील शिक्षणासाठी 'झिरपणी सिद्धांताला' कोणी विरोध केला होता ?

(1) न्यायमूर्ती रानडे	(2) महात्मा गांधी
(3) महात्मा फुले	(4) डॉ. भी.रा. आंबेडकर

Who had opposed the 'filtration theory' of education in India ?

(1) Justice Ranade	(2) Mahatma Gandhi
(3) Mahatma Phule	(4) Dr. B.R. Ambedkar

110. नारायण गुरु यांनी _____ जमातीसाठी कार्य केले.

(1) एझवा	(2) वीणकर
(3) धनगर	(4) यापैकीएकही नाही

Narayan Guru worked for _____ Jamat.

(1) Ezhwa	(2) Weavers
(3) Dhangar	(4) None of these

111. फर्ग्युसन कॉलेजचे प्राचार्य कोण होते ?

(1) न्यायमूर्ती म.गो. रानडे	(2) विष्णू शास्त्री चिपळूणकर
(3) गोपाळ गणेश आगरकर	(4) गोपाळ कृष्ण गोखले

Who was the principal of Fergusson College ?

(1) Justice M.G. Ranade	(2) Vishnu Shastri Chiplunkar
(3) Gopal Ganesh Agarkar	(4) Gopal Krishna Gokhale

112. इ.स. 1873 मध्ये 'सत्यशोधक समाजाची' स्थापना कोणी केली ?

(1) राजर्षी शाहू महाराज	(2) महात्मा फुले
(3) राजा राममोहन रॉय	(4) स्वामी विवेकानंद

Who founded 'Satyashodhak Samaj' in 1873 ?

(1) Rajarshi Shau Maharaj	(2) Mahatma Phule
(3) Raja Rammohan Roy	(4) Swami Vivekanand

113. शारदा सदनमधील गोदूबाई या विधवेशी कोणी विवाह केला ?

(1) महादेव गोविंद रानडे	(2) विष्णू शास्त्री पंडीत
(3) भाऊ दाजी लाड	(4) महर्षी धोंडो केशव कर्वे

Who had married the widow namely Godubai in Sharada Sadan ?

(1) Mahadev Govind Ranade	(2) Vishnu Shastri Pandit
(3) Bhau Daji Lad	(4) Maharshi Dhondo Keshav Karve

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

114. स्वतः च्या संस्थानात सक्तीची व मोफत प्राथमिक शिक्षणाची योजना राबविणारे महाराष्ट्रातील पहिले समाजसुधारक कोण होते ?

- (1) कर्मवीर विठ्ठल रामजी शिंदे
- (2) छत्रपती शाहू महाराज
- (3) पंतसचिव भोरकर
- (4) पंतप्रतिनिधी बाळासाहेब औंधकर

Who was the first social reformer in Maharashtra who started compulsory and free primary education in his princely state ?

- (1) Karmaveer Vitthal Ramaji Shinde
- (2) Chhatrapati Shau Maharaj
- (3) Pantsachiv Bhorkar
- (4) Pantpratidinidhi Balasaheb Aundhakar

115. 'सामाजिक सुधारणासाठी तयार रहा' असा संदेश डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी कोणत्या परिषदेत दिला ?

- (1) नाशिक
- (2) महाड
- (3) निपाणी
- (4) नागपूर

In which conference did Dr. Babasaheb Ambedkar announce 'to be ready for the social reforms' ?

- (1) Nashik
- (2) Mahad
- (3) Nipani
- (4) Nagpur

116. पुणे येथे 'अनाथबालिकाश्रम मंडळी' या संस्थेची स्थापना कोणी केली ?

- (1) महात्मा जोतीराव फुले
- (2) पंडिता रमाबाई
- (3) कर्मवीर विठ्ठल रामजी शिंदे
- (4) महर्षी धोंडो केशव कर्वे

Who founded 'Anath Balikashram Mandali' at Pune ?

- (1) Mahatma Jyotirao Phule
- (2) Pandita Ramabai
- (3) Karmaveer Vitthal Ramaji Shinde
- (4) Maharshi Dhondo Keshav Karve

117. महर्षी धोंडो केशव कर्वे यांच्या आत्मचरित्राचे शिर्षक काय आहे ?

- (1) आत्मकथन
- (2) आत्मवृत्त
- (3) एका पानाची कहाणी
- (4) जीवनचरित्र

What is the title of Maharshi Dhondo Keshav Karve's autobiography ?

- (1) Aatmakathan
- (2) Aatmavruta
- (3) Eka Panachi Kahani
- (4) Jivancharitra

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

118. _____ हे "बहिष्कृत हितकारिणी सभा" या संघटनेचे संस्थापक होते.

(1) कर्मवीर विठ्ठल रामजी शिंदे	(2) महर्षी धोंडो केशव कर्वे
(3) डॉ. भीमराव रामजी आंबेडकर	(4) न्यायमूर्ती महादेव गोविंद रानडे

_____ was the founder of "Bahishkrit Hitkarini Sabha".

(1) Karmaveer Vitthal Ramaji Shinde	(2) Maharshi Dhondo Keshav Karve
(3) Dr. Bhimrao Ramaji Ambedkar	(4) Justice Mahadeo Govind Ranade

119. खालीलपैकी कोणास 'राष्ट्रसंत' म्हणतात ?

(1) संत तुकाराम	(2) संत ज्ञानेश्वर
(3) संत तुकडोजी महाराज	(4) संत एकनाथ

Who among the following came to be known as 'Rashtrasant' ?

(1) Sant Tukaram	(2) Sant Gyaneshwar
(3) Sant Tukdoji Maharaj	(4) Sant Eknath

120. _____ यांनी 'गुरुदेव सेवा मंडळे' स्थापन केली.

(1) विष्णू बुवा ब्रह्मचारी	(2) मामा परमानंद
(3) संत तुकडोजी महाराज	(4) गाडगे महाराज

_____ established 'Gurudev Seva Mandali'.

(1) Vishnu Buva Bramhachari	(2) Mama Parmanand
(3) Saint Tukdoji Maharaj	(4) Gadge Maharaj

121. _____ नदी ही लडाख पर्वत रांग आणि झास्कर पर्वत रांग यांचे मधून वाहते.

(1) झेलम	(2) चिनाब
(3) सिंधू	(4) रावी

_____ river is flowing between Ladakh Mountain Range and Zaskar Mountain Range.

(1) Jhelum	(2) Chenab
(3) Indus	(4) Ravi

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

122. खालीलपैकी _____ या राज्यातून कर्कवृत्त जात नाही.

(1) नागालँड	(2) पश्चिम बंगाल
(3) गुजरात	(4) झारखंड

Tropic of Cancer is *not* passing through _____ state.

(1) Nagaland	(2) West Bengal
(3) Gujarat	(4) Jharkhand

123. महानदी व सुवर्णरेखा या नद्यांच्या मधून वाहणाऱ्या नदीचे नाव _____ आहे.

(1) दामोदर	(2) केन
(3) शोण	(4) ब्राम्हणी

The _____ river flows in between Mahanadi and Subernrekha rivers.

(1) Damodar	(2) Ken
(3) Sone	(4) Brahmani

124. श्रीनगर ते कन्याकुमारी जाणार उत्तर-दक्षिण महामार्ग महाराष्ट्रातील _____ या शहरातून जातो.

(1) पुणे	(2) सोलापूर
(3) नागपूर	(4) औरंगाबाद

North-South Corridor Highway connecting Srinagar to Kanyakumari, is passing through _____ city of Maharashtra.

(1) Pune	(2) Solapur
(3) Nagpur	(4) Aurangabad

125. _____ येथे पवन विद्युत निर्मिती केंद्र आहे.

(1) परळी	(2) दुर्गापूर
(3) कोराडी	(4) ठोसेघर

_____ is a centre of generating electricity from wind.

(1) Parali	(2) Durgapur
(3) Koradi	(4) Thoseghar

126. खालीलपैकी कोणते बंदर संपूर्ण वर्षभर कार्यरत असते ?

(1) दाभोळ	(2) मालवण
(3) मुरुड	(4) वेंगुर्ला

Which of the following ports is functioning throughout the year ?

(1) Dabhol	(2) Malvan
(3) Murud	(4) Vengurla

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

127. कोकणामध्ये _____ प्रकारची मृदा आढळते.

(1) काळी	(2) रेतानड
(3) जांभी	(4) गाळाची

_____ type of soil is found in Konkan region.

(1) Black	(2) Sandy
(3) Laterite	(4) Alluvial

128. महाराष्ट्रात _____ जिल्हयात ऊसाच्या लागवडी खालील क्षेत्र सर्वात जास्त आहे.

(1) अहमदनगर	(2) कोल्हापूर
(3) औरंगाबाद	(4) सातारा

The area under sugarcane cultivation is largest in _____ district of Maharashtra.

(1) Ahmednagar	(2) Kolhapur
(3) Aurangabad	(4) Satara

129. महाराष्ट्रातील ग्रामीण भागाचा कायापालट हा _____ उद्योगामुळे झालेला आढळणो.

(1) कापड	(2) साखर
(3) रासायनिक	(4) यांत्रिक

Rural area of Maharashtra is transformed due to the _____ industry.

(1) Cotton	(2) Sugar
(3) Chemical	(4) Engineering

130. नाशिक जिल्हयातील वणी येथे स्थापन झालेले _____ चे मंदीर प्रसिद्ध आहे.

(1) महालक्ष्मी	(2) भवानीमाता
(3) एकवीरा	(4) सप्तश्रृंगी

_____ temple located at Vani in Nashik district is famous in Maharashtra.

(1) Mahalaxmi	(2) Bhavanimata
(3) Ekveera	(4) Saptashrungi

131. 1947 मध्ये भारतातील लोहपोलाद उद्योगाची उत्पादनक्षमता किती होती ?

(1) 1.3 द.ल. टन	(2) 1.0 द.ल. टन
(3) 1.2 द.ल. टन	(4) 1.5 द.ल. टन

What was the production capacity of Indian iron and steel industry in 1947 ?

(1) 1.3 million tonnes	(2) 1.0 million tonnes
(3) 1.2 million tonnes	(4) 1.5 million tonnes

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

132. 2006 मध्ये लघुउद्योगाची संयंत्र आणि यंत्रसामुग्रीगुंतवणूक मर्यादा किती निश्चित करण्यात आली होती ?

- (1) ₹ 25 लाख ते 3 कोटी (2) ₹ 25 लाख ते 1 कोटी
(3) ₹ 25 लाख ते 5 कोटी (4) ₹ 25 लाख ते 6 कोटी

What investment limit in plant and machinery was fixed for small-scale enterprises in 2006 ?

- (1) ₹ 25 lakhs to 3 crores (2) ₹ 25 lakhs to 1 crore
(3) ₹ 25 lakhs to 5 crores (4) ₹ 25 lakhs to 6 crores

133. भारतातील दारिद्र्यावस्थेचे प्रमुख कारण कोणते ?

- (1) लोकसंख्या विस्फोट (2) संसाधन कमतरता
(3) हरितक्रांती (4) उपाययोजनांचा अभाव

Which is the major cause of poverty in India ?

- (1) Population explosion (2) Lack of resources
(3) Green Revolution (4) Lack of measures

134. पहिल्या पंचवार्षिक योजनेमध्ये कोणत्या क्षेत्रात अग्रक्रम देण्यात आला ?

- (1) उद्योग (2) सेवा
(3) शेती (4) व्यापार

Which sector was given priority in the First Five Year Plan ?

- (1) Industry (2) Service
(3) Agriculture (4) Trade

135. उदारीकरणामध्ये कोणत्या धोरणाला कमी महत्त्व दिले गेले ?

- (1) परवाना धोरण (2) औद्योगिक धोरण
(3) आयात-निर्यात धोरण (4) किंमत धोरण

Which policy has been given less importance in liberalisation ?

- (1) Licence policy (2) Industrial policy
(3) Import-export policy (4) Price policy

136. दुसरी पंचवार्षिक योजना कोणत्या अर्थशास्त्रज्ञाच्या प्रतिमानावर आधारित होती ?

- (1) बी.एस्. मिन्हास (2) व्ही.एम्. दांडेकर
(3) पी.के. बर्धन (4) पी.सी. महालनोबिस

On which economist's model, was the Second Five Year Plan based ?

- (1) B.S. Minhas (2) V.M. Dandekar
(3) P.K. Bardhan (4) P.C. Mahalanobis

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

137. कोणत्या बँकेचे राष्ट्रीयीकरण करून स्टेट बँक ऑफ इंडियाची स्थापना करण्यात आली ?

(1) प्रेसिडेन्सी बँक	(2) इम्पिरिअल बँक
(3) बँक ऑफ बॉम्बे	(4) अलाहाबाद बँक

Which bank was nationalised as State Bank of India ?

(1) Presidency Bank	(2) Imperial Bank
(3) Bank of Bombay	(4) Allahabad Bank

138. नवीन आर्थिक धोरणाची उद्दिष्ट्ये कोणती ?

(1) उदारीकरण	(2) जागतिकीकरण
(3) खाजगीकरण	(4) वरील सर्व

What are the objectives of the new economic policy ?

(1) Liberalisation	(2) Globalisation
(3) Privatisation	(4) All above

139. भारतात कोणत्या क्षेत्रात हंगामी बेरोजगारी दिसून येते ?

(1) उद्योग	(2) सेवा
(3) शेती	(4) व्यापार

In which sector is seasonal unemployment visualised in India ?

(1) Industry	(2) Service
(3) Agriculture	(4) Trade

140. 2001 च्या जनगणनेनुसार भारतातील दर हजारी पुरुषांमागे-स्त्रीयांचे प्रमाण किती ?

(1) 934	(2) 929
(3) 933	(4) 930

What is the ratio of females to one thousand males, according to Census of 2001 in India ?

(1) 934	(2) 929
(3) 933	(4) 930

141. एखाद्या घटकराज्यात जास्तीत जास्त _____ पर्यंत राष्ट्रपती राजवट चालू ठेवता येते.

(1) 6 महीणे	(2) 1 वर्षे
(3) 3 महीणे	(4) 3 वर्षे

President's Rule can be continued in a state for a maximum period of

(1) 6 months	(2) 1 year
(3) 3 months	(4) 3 years

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

142. 'ग्रामसेवक पदवीधर असावा' अशी शिफारस खालीलपैकी कोणत्या समितीने महाराष्ट्र शासनाला केली ?

(1) वसंतराव नाईक समिती	(2) बाबूराव काळे समिती
(3) प्राचार्य पी.बी. पाटील समिती	(4) बोंगिरवार समिती

Which of the following committees recommended to the Government of Maharashtra that 'Gramsevak must be a Graduate' ?

(1) Vasant Rao Naik Committee	(2) Baburao Kale Committee
(3) Principal P.B. Patil Committee	(4) Bongirwar Committee

143. मंत्रीमंडळ व राज्यपाल यातील दुवा म्हणून कोण काम पहातो ?

- (1) विधानसभेचे सभापती
- (2) मुख्यमंत्री
- (3) विधानपरिषदेचे अध्यक्ष
- (4) उपमुख्यमंत्री

Who works as a mediator between Council of Ministers and Governor ?

- (1) Speaker of the Legislative Assembly
- (2) Chief Minister
- (3) Chairman of the Legislative Council
- (4) Deputy Chief Minister

144. 2009 चा भारताकडून 'ऑस्कर पुरस्कारासाठी' पाठविलेला मराठी चित्रपट कोणता ?

(1) दे धक्का	(2) टिंग्या
(3) हरिश्चंद्राची फॅक्टरी	(4) गोष्ट छोटी डोंगराएवढी

Which was the Marathi Film of 2009 sent for 'Oscar Prize' from India ?

(1) De Dhakka	(2) Tinggya
(3) Harishchandrachi Factory	(4) Gost Choti Dongrayevdhi

145. ऑलिम्पिक 2008 च्या कांस्य पदक विजेत्या सुशीलकुमार यांच्या आधी कुठल्या कुस्तीपटूने ऑलिम्पिक पदक प्राप्त केले होते ?

(1) खाशाबा जाधव	(2) युवराज पाटील
(3) हरिश्चंद्र बिराजदार	(4) सतपाल

Which wrestler was the winner of an Olympic medal before Sushil Kumar, the winner of bronze medal in 2008 Olympics ?

(1) Khashaba Jadhav	(2) Yuvraj Patil
(3) Harishchandra Birajdar	(4) Satpal

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

146. उच्च न्यायालयाच्या न्यायधीशांची नेमणूक _____ करतो.

(1) प्रधानमंत्री	(2) राष्ट्रपती
(3) राज्यपाल	(4) मुख्यमंत्री

The judges in the High Court are appointed by the

(1) Prime Minister	(2) President
(3) Governor	(4) Chief Minister

147. कच्छतिऊ बेटाच्या मालकी हक्कावरून भारताचा _____ या शेजारी राष्ट्राशी संघर्ष झाला होता.

(1) पाकिस्तान	(2) श्रीलंका
(3) म्यानमार	(4) बांगलादेश

Kachchativu Island issue created tension between India and its neighbouring country _____ .

(1) Pakistan	(2) Sri Lanka
(3) Myanmar	(4) Bangladesh

148. कोणाच्या काळात स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या विकासाला चालना मिळाली ?

(1) लॉर्ड डलहौसी	(2) लॉर्ड रिपन
(3) लॉर्ड बेंटिंक	(4) लॉर्ड माऊंटबॅटन

In whose tenure did Local Self Government get motivation to progress ?

(1) Lord Dalhousie	(2) Lord Ripon
(3) Lord Bentinck	(4) Lord Mountbatten

149. पंचायत राज संस्थांच्या आर्थिक स्थितीची समीक्षा करण्यासाठी राज्यसरकार दर _____ वर्षांनी राज्य वित्त आयोग नेमते.

(1) 10	(2) 5
(3) 6	(4) 3

The State Government appoints a Finance Commission to review the financial position of Panchayat Raj institutions after every _____ years.

(1) 10	(2) 5
(3) 6	(4) 3

150. 'प्राचार्य पी.बी. पाटील समिती' कोणत्या साली नियुक्त करण्यात आली ?

(1) 1980	(2) 1982
(3) 1986	(4) 1984

When was 'Principal P.B. Patil Committee' appointed ?

(1) 1980	(2) 1982
(3) 1986	(4) 1984

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

151. ग्राम पंचायतीमध्ये महिलांसाठी राखीव जगांची तरतूद कोणत्या घटना दुरुस्ती नूसार करण्यात आली ?

- (1) 70वि (2) 71वि
(3) 72वि (4) 73वि

Which Constitutional Amendment made a provision of reservation of seats for women in Gram Panchayats ?

- (1) 70th (2) 71st
(3) 72nd (4) 73rd

152. सरपंच आपल्या पदाचा राजीनामा कोणाकडे सोपवितात ?

- (1) उपसरपंच
(2) गटविकास अधिकारी
(3) उपसभापती, पंचायत समिती
(4) सभापती, पंचायत समिती

To whom does the Sarpanch submit his resignation ?

- (1) Deputy Sarpanch
(2) Block Development Officer
(3) Upsabhapati, Panchayat Samiti
(4) Sabhapati, Panchayat Samiti

153. घटकराज्यात _____ हा निवडणूक यंत्रणेचा प्रमुख असतो.

- (1) निर्वाचन आयुक्त (2) निर्वाचन उपायुक्त
(3) मुख्य निर्वाचन अधिकारी (4) उप किंवा सहायक निर्वाचन अधिकारी

In a state _____ is the chief of the election machinery.

- (1) Election Commissioner (2) Deputy Election Commissioner
(3) Chief Election Officer (4) Assistant Election Officer

154. ग्रामपंचायतीच्या स्थापनेसाठी गावाची लोकसंख्या किमान _____ असावी लागते.

- (1) 500 (2) 1,000
(3) 5,000 (4) 10,000

A minimum population of _____ is required to form a Gram Panchayat.

- (1) 500 (2) 1,000
(3) 5,000 (4) 10,000

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

155. जिल्हा परिषदेचे अध्यक्ष आपल्या पदाचा राजीनामा कोणाकडे सोपवितात ?

- (1) जिल्हा परिषद उपाध्यक्ष
- (2) ग्रामविकास सचिव
- (3) जिल्हा परिषद मुख्यकार्यकारी अधिकारी
- (4) विभागीय आयुक्त

To whom does the President of Zilla Parishad submit his resignation ?

- (1) Deputy President of Zilla Parishad
- (2) Secretary, Rural Development
- (3) Chief Executive Officer, Zilla Parishad
- (4) Divisional Commissioner

156. 'भारतातील लोक शेजारील राष्ट्रांशी शांततापूर्ण संबंध ठेवू इच्छितात' असा ठराव कोणत्या काँग्रेस अधिवेशनात संमत करण्यात आला ?

(1) हरीपूर काँग्रेस	(2) नागपूर काँग्रेस
(3) लखनौ काँग्रेस	(4) मुंबई काँग्रेस

In which Congress Convention was a resolution passed that 'India wishes to maintain peaceful relations with its neighbouring states' ?

(1) Haripur Congress	(2) Nagpur Congress
(3) Lucknow Congress	(4) Mumbai Congress

157. 'अलिप्ततावाद' हा शब्द सर्वप्रथम कोणी उपयोगात आणला ?

(1) पं. जवाहरलाल नेहरू	(2) सरदार पटेल
(3) श्रीमती इंदिरा गांधी	(4) व्ही.के. कृष्ण मेनन

Who used the term 'Non-alignment' for the first time ?

(1) Pandit Jawaharlal Nehru	(2) Sardar Patel
(3) Smt. Indira Gandhi	(4) V.K. Krishna Menon

158. भारत व चीन या दोन मोठ्या देशातील एक तटस्थ असे _____ राष्ट्र आहे.

(1) भूतान	(2) तिबेट
(3) नेपाळ	(4) बांग्लादेश

_____ is a Neutral State between two big countries India and China.

(1) Bhutan	(2) Tibet
(3) Nepal	(4) Bangladesh

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

159. आशियातील _____ ही ब्रिटीश साम्राज्यातून मुक्त होणारी पहिली वसाहत होती.

(1) सिलोन	(2) बांग्लादेश
(3) ब्रम्हदेश	(4) भारत

In Asia _____ was the first country to become free from the British empire.

(1) Ceylon	(2) Bangladesh
(3) Burma	(4) India

160. बँक ऑफ आफगाणिस्तानचे मुख्य अर्थशास्त्रीय सल्लागार म्हणून कोणत्या भारतीय व्यक्तीची नेमणूक झाली आहे ?

(1) डॉ. भालचंद्र मुणगेकर	(2) श्री जयंत पाटील
(3) डॉ. नरेंद्र जाधव	(4) श्री शरद पवार

Which Indian person has been appointed as an economic adviser of Bank of Afghanistan ?

(1) Dr. Bhalchandra Mungekar	(2) Shri Jayant Patil
(3) Dr. Narendra Jadhav	(4) Shri Sharad Pawar

161. सम्राट अशोकाच्या काळापासून भारत व _____ या शेजारी राष्ट्रांचे धार्मिक व सांस्कृतिक संबंध राहिलेले आहेत.

(1) पाकिस्तान	(2) नेपाळ
(3) चिन	(4) श्रीलंका

Religious and cultural relations between India and _____ are being maintained since the regime of Emperor Ashoka.

(1) Pakistan	(2) Nepal
(3) China	(4) Sri Lanka

162. जिल्हा परिषदेच्या समित्यांपैकी कोणती समिती सर्वात महत्वाची आहे ?

(1) आरोग्य समिती	(2) समाजकल्याण समिती
(3) स्थायी समिती	(4) कृषी समिती

Which committee is more important than the other committees of Zilla Parishad ?

(1) Health Committee	(2) Social Welfare Committee
(3) Standing Committee	(4) Agricultural Committee

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

163. 'कोळंबो प्रस्तावाचे' शिल्पकार कोण ?

(1) श्रीमती भंडारनायके	(2) जे.आर. जयवर्धने
(3) प्रेमदासा	(4) श्रीमती कुमारतुंगा

Who was the architect of the 'Colombo Proposal' ?

(1) Smt. Bandaranayake	(2) J.R. Jayawardene
(3) Premadasa	(4) Smt. Kumaratunga

164. 'पंचशील' करार _____ मध्ये भारत व चीन यांच्या दरम्यान झाला.

(1) 1945	(2) 1954
(3) 1962	(4) 1971

India and China agreed on Panchsheel in

(1) 1945	(2) 1954
(3) 1962	(4) 1971

165. 74वी घटना दुरुस्ती _____ शी संबंधित आहे.

(1) शहरी स्थानिक स्वशासन
(2) ग्रामीण स्थानिक स्वशासन
(3) राज्य प्रशासन
(4) जिल्हा प्रशासन

74th Constitutional Amendment is related to

(1) Urban Local Self Government
(2) Rural Local Self Government
(3) State Administration
(4) District Administration

166. बीजिंग येथे झालेल्या ऑलिम्पिक स्पर्धेत _____ याने नेमबाजीत सुवर्ण पदक प्राप्त केले.

(1) अभिनव बिंद्रा	(2) विजेंदर सिंह
(3) राजवर्धन सिंह राठोड	(4) अखिलेश

_____ won the Gold Medal in Rifle Shooting Event held at Beijing Olympics.

(1) Abhinav Bindra	(2) Vijender Singh
(3) Rajyavardhan Singh Rathore	(4) Akhilesh

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

167. महाराष्ट्रातील ग्रामीण आणि शहरी भागातील अनुसुचित जातीच्या लोकांचे शहणीमान उंचवावे या साठी महाराष्ट्र राज्यात _____ ही योजना सुरू करण्यात आली आहे.

- (1) निर्मल ग्राम योजना
- (2) संत गाडगेबाबा ग्रामस्वच्छता अभियान
- (3) तंटामुक्त गांव मोहीम
- (4) घरकुल योजना

_____ Scheme has been introduced to enhance the living standard of Scheduled Castes in Maharashtra.

- (1) Nirmal Gram Yojana
- (2) Sant Gadgebaba Gram Swachata Abhiyan
- (3) Tantamukta Gaon Yojana
- (4) Gharkul Yojana

168. महापौर पदाचा कार्यकाल किती असतो ?

(1) 1 वर्ष	(2) 2 वर्ष
(3) $2\frac{1}{2}$ वर्ष	(4) $1\frac{1}{2}$ वर्ष

What is the tenure of a Mayor ?

(1) 1 year	(2) 2 years
(3) $2\frac{1}{2}$ years	(4) $1\frac{1}{2}$ years

169. केंद्रसरकारने खालीलपैकी कोणत्या सागरीप्राण्यास 'राष्ट्रीय सागरीप्राणी' म्हणून घोषित केले ?

(1) डॉल्फीन	(2) मगर
(3) पाणघोडा	(4) सागरीसाप

Which of the following is the 'National Sea Animal' declared by the Central Government ?

(1) Dolphin	(2) Crocodile
(3) Hippopotamus	(4) Sea-snake

170. सन 2009 चा 'अर्जुन पुरस्कार' मिळविणाऱ्या कब्बड्डी खेळाडूचे नांव ?

(1) राजू भावसार	(2) पंकज शिरसाट
(3) शांताराम जाधव	(4) सागर बांदेकर

What is the name of the Kabaddi player who won 'Arjuna Award' in the year 2009 ?

(1) Raju Bhavsar	(2) Pankaj Shirsat
(3) Shantaram Jadhav	(4) Sagar Bandekar

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

171. 2007 सालचा प्रतिष्ठेचा दादासाहेब फालके पुरस्कार _____ यांचे नावे जाहीर झाला.

(1) अमिताभ बच्चन	(2) शाहिद कपूर
(3) मन्ना डे	(4) लता मंगेशकर

The recipient of the prestigious Dadasaheb Phalke Award 2007 is _____.

(1) Amitabh Bachchan	(2) Shahid Kapur
(3) Manna Dey	(4) Lata Mangeshkar

172. राज्यपालाची नेमणूक कोण करतो ?

(1) मुख्यमंत्री	(2) पंतप्रधान
(3) लोकसभेचे सभापती	(4) राष्ट्रपती

Who appoints the Governor ?

(1) Chief Minister	(2) Prime Minister
(3) Speaker of Lok Sabha	(4) President

173. महाराष्ट्रातील _____ शहराचा परिसर 'भारताचे डेट्रॉईट' बनत आहे.

(1) मुंबई	(2) पुणे
(3) नाशिक	(4) नागपूर

_____ city of Maharashtra is on the way to developing as 'Detroit of India'.

(1) Mumbai	(2) Pune
(3) Nashik	(4) Nagpur

174. पंचायत समितीचा प्रशासकीय प्रमुख कोण असतो ?

(1) तहसीलदार	(2) गटविकास अधिकारी
(3) सभापती	(4) उपसभापती

Who is the Chief administrator of Panchayat Samiti ?

(1) Tahsildar	(2) Block Development Officer
(3) Speaker	(4) Deputy Speaker

175. जिल्हा स्तरावर महसूल विभाग प्रमुख कोण असतो ?

(1) जिल्हा न्यायधीश	(2) जिल्हाधिकारी
(3) तहसीलदार	(4) जिल्हा परिषद अध्यक्ष

Who is the chief of Revenue Department at District level ?

(1) District Judge	(2) Collector
(3) Tahsildar	(4) Zilla Parishad President

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

176. बायो-मेट्रीक उपकरणाने गुन्हेगाराचे रेकॉर्ड ठेवणेत कशा प्रकारे उपयोग होतो ?

(1) ईमेज स्कॅनींग	(2) रेखाचित्र
(3) अंगुली मुद्रा-मॅचींग	(4) ई-मेल ट्रेकींग

What is the use of Biometric equipment ?

(1) Image scanning	(2) Sketch
(3) Fingerprint matching	(4) E-mail tracking

177. पोर्ट्रेट पार्लेसाठी मानवी शरीराची व्याकृती _____ भागात विभागली जाते.

(1) 6 भागात	(2) 7 भागात
(3) 8 भागात	(4) 5 भागात

In Potrait Parle the picture of human body is divided into _____ parts.

(1) 6 parts	(2) 7 parts
(3) 8 parts	(4) 5 parts

178. खालीलपैकी कोणत्या प्रकारच्या आरोपींचे 'फिंगर-प्रिंट' घेण्यास फिंगर-प्रिंट म्यॅन्युअल प्रमाणे प्रतिबंध आहे ?

(1) A.I.D.S. (अेडस) या संसर्गजन्य रोगाने पछाडलेले आरोपी
(2) हाताच्या तळव्यांना त्वचा रोग झालेले आरोपी उदा. सोरायसीस
(3) 'स्वाइन-फ्ल्यु' झालेले आरोपी
(4) महारोगी

From which of the below mentioned accused persons, is taking of 'fingerprints' prevented as per Fingerprint Manual ?

(1) Accused suffering from severe A.I.D.S. disease
(2) Accused having skin disease of the palms like psoriasis
(3) Accused suffering from 'Swine-Flu'
(4) Leper

179. 'लाय-डिटेक्टर' या यंत्राचा शोध कोणी लावला ?

(1) श्री अल्फान्सो बर्टीलॉन	(2) श्री लार्सन व श्री कीलर
(3) श्री बर्ट्रॉड रसेल	(4) श्री ग्रॅहम बेल

Who invented the 'Lie-detector' instrument ?

(1) Mr. Alphonse Bertillon	(2) Mr. Larson and Mr. Keeler
(3) Mr. Bertrand Russell	(4) Mr. Graham Bell

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

180. 'बुबी ट्रॅप्स' ही संज्ञा खालीलपैकी कोणाशी संबंधित आहे ?

- (1) वनविभाग (2) दहशतवाद
(3) फोटोग्राफी (4) यापैकी नाही

The concept of 'booby traps' is related with

- (1) forestry (2) terrorism
(3) photography (4) None of the above

181. पितृत्व सिद्ध करण्यासाठी खालीलपैकी कोणती परीक्षा सर्वात विश्वसनीय आहे ?

- (1) ब्रेन मॅपींग टेस्ट (2) नार्को टेस्ट
(3) DNA टेस्ट (4) वरील सर्व

Which is the most reliable test to determine paternity ?

- (1) Brain mapping test (2) Narco test
(3) DNA test (4) All above

182. गव्हाच्या पीठातील भेरुज ही कोणत्या प्रकारच्या 'किरणाने' शोधून काढता येते ?

- (1) इन्फ्रारेड किरण (2) अतिनील किरण/अल्ट्रा-व्हायलट किरण
(3) क्ष. किरण (4) यापैकी कोणी नाही

Adulteration in wheat flour is detected by the use of which 'rays' ?

- (1) Infra-red rays (2) Ultra-violet rays
(3) X-rays (4) None of the above

183. शासकीय दस्तऐवज परीक्षक हे खालीलपैकी कोणत्या प्रकरणांमध्ये मत देऊ शकत नाहीत.

- (1) तपासामध्ये जिल्हा पोलीस अधिक्षक यांनी मतासाठी पाठविलेली प्रकरणे
(2) विभागप्रमुख यांनी विभागीय चौकशीत मत मिळविण्यासाठी पाठविलेली प्रकरणे
(3) दिवाणी न्यायालयाने मतासाठी पाठविलेली प्रकरणे (शुल्क आकारणी प्रकरणे)
(4) खाजगी कंपनीने पाठविलेल्या प्रकरणात

In which of the following cases the State Examiners of Documents cannot give opinion ?

- (1) Cases sent by District Superintendents of Police for opinion in the investigation
(2) Cases sent by Heads of the Department for opinion in Departmental Inquiries
(3) Cases sent by Civil Courts for opinion (paid cases)
(4) Cases sent by Private Companies

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

184. गुन्हे अन्वेषणामध्ये खालीलपैकी कोणत्या जातीच्या कुत्र्यांचा उपयोग केला जातो ?

(1) डॉबरमॅन	(2) अल्सेशियन
(3) लॅब्राडोअर	(4) वरीलपैकी सर्व

Which of the following breeds of Dogs are used in Crime Investigation ?

(1) Doberman	(2) Alsatian
(3) Labrador	(4) All of the above

185. गुन्हा घडल्यापासून किती तासांचे आत श्वान पथकाचे तपासकात सुरू होणे आवश्यक आहे ?

(1) 72 तास	(2) 48 तास
(3) 36 तास	(4) 24 तास

Within how many hours should a Dog-squad be operative after occurrence of crime ?

(1) 72 hours	(2) 48 hours
(3) 36 hours	(4) 24 hours

186. माहिती व तंत्रज्ञान अधिनियम 2002 अंतर्गत सायबर गुन्ह्यांचा तपास _____ दर्जापेक्षा कमी हर्जाचा पोलीस अधिकारी करू शकत नाही. (सन 2009 च्या सुधारणेनुसार)

(1) पोलीस उपअधिक्षक	(2) पोलीस निरीक्षक
(3) पोलीस उपनिरीक्षक	(4) सहा. पोलीस उपनिरीक्षक

Under the Information and Technology Act 2002, investigation of Cyber Crime cannot be done by the Police Officer below the rank of _____. (As per Amendment of 2009)

(1) Deputy Superintendent of Police	(2) Police Inspector
(3) Police Sub-Inspector	(4) Assistant Police Sub-Inspector

187. नेटवर्कींग मधील कोणतीही वेबसाईट बंद करणेसाठी खालीलपैकी कोणत्या संस्थेशी संपर्क साधणे आवश्यक आहे ?

(1) सी.आय.डी.	(2) सी.बी.आय.
(3) इंटरपोल	(4) सी.ई.आर.टी.

Which institution is to be informed to stop working of any website ?

(1) C.I.D.	(2) C.B.I.
(3) Interpol	(4) C.E.R.T.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

188. महाराष्ट्रराज्य पोलीस बिनतारी संदेश यंत्रणेचे मुख्यालय कोणत्या शहरात आहे ?

(1) पुणे	(2) मुंबई
(3) नागपूर	(4) महाबळेश्वर

In which city are the headquarters of Maharashtra Police wireless established ?

(1) Pune	(2) Mumbai
(3) Nagpur	(4) Mahabaleshwar

189. पोलीसांकडून वापरण्यात येणाऱ्या अत्याधुनिक बिनतारी यंत्रणेचे जाळे कोणते ?

(1) क्राईमनेट	(2) पोलनेट
(3) इंटरनेट	(4) वेबनेट

The advanced type of wireless network used by police is called as

(1) Crimenet	(2) Polnet
(3) Internet	(4) Webnet

190. गुन्हेगारांच्या विशिष्ट गुन्हा पद्धतीचा किंवा गुन्हातंत्राचा अभिलेख जतन करणाऱ्या शाखेस काय म्हणतात ?

(1) स्था.गु.शा. (स्थानिक गुन्हे शाखा)
(2) पी.सी.बी. (गुन्हे प्रतिबंधक शाखा)
(3) सी.बी.सी.आय.डी. (क्राइम ब्रँच, सी.आय.डी.)
(4) एम.ओ.बी. (एम.ओ.बी.)

What is the branch that keeps the record of the methods or techniques used by criminals to commit a crime called ?

(1) L.C.B. (Local Crime Branch)
(2) P.C.B. (Prevention of Crime Branch)
(3) C.B.C.I.D. (Crime Branch, C.I.D.)
(4) M.O.B. (Modus Operandi Bureau)

191. बॉम्ब शोधण्यासाठी खालीलपैकी कोणत्या उपकरणाचा उपयोग करतात ?

(1) मेटल डिटेक्टर	(2) एक्सप्लोसिव्ह डिटेक्टर
(3) जी.एल.सी. उपकरण	(4) इ.सी.जी. उपकरण

Which equipment is used in bomb detection ?

(1) Metal detector	(2) Explosive detector
(3) G.L.C. machine	(4) E.C.G. machine

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

192. _____ एक, शास्त्रज्ञ आल्फ्रेड नोबेल, यांनी शोधून काढलेले शक्तिशाली स्फोटक आहे.

(1) बॉक्साईट	(2) चालकोपायराईट
(3) डायनामाईट	(4) डोलोमाईट

_____ is a powerful explosive, discovered by Alfred Nobel.

(1) Bauxite	(2) Chalcopyrite
(3) Dynamite	(4) Dolomite

193. सामानात बॉम्ब आढळून आल्यास

- (1) सामान अघडून पाहावे
- (2) दिसून येत असलेले वायर कापून काढावे
- (3) बॉम्बनाशक पथकास पाचारण करावे
- (4) संशयीत सामान पाण्यात बुडवावे

If a bomb is found in luggage one should

- (1) open the luggage
- (2) cut the visible wires
- (3) call Bomb Disposal Squad
- (4) submerge suspected luggage under water

194. अतिरेकी/समाजविघाटकु संघटनाकडून बॉम्बस्फोट घडवून आणण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या स्फोटक संयंत्रणेस _____ म्हणतात.

- (1) इमप्रोव्हास्ड ईलेक्ट्रिकल डीटेक्टर
- (2) इमप्रोव्हास्ड ईलेक्ट्रिकल डीआयोनाइजर
- (3) इमप्रोव्हास्ड ईलेक्ट्रिकल डिव्हाइस
- (4) इमप्रोव्हास्ड एक्सप्लोसिव्ह डिव्हाइस

Explosive systems used by terrorists/anti-social organisations for carrying out explosions are

- (1) improvised electrical detectors
- (2) improvised electrical deionizers
- (3) improvised electrical devices
- (4) improvised explosive devices

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

195. 'सायबर क्राईम' ही संज्ञा खालीलपैकी कोणत्या गुन्हाविषयी वापरली जाते ?

(1) क्षेपणास्त्र	(2) संगणक
(3) खून	(4) पेट्रोलिअम पदार्थ

The term 'cyber crime' is used for crimes related to

(1) Ballistics	(2) Computers
(3) Murder	(4) Petroleum products

196. पोलीस कोठडीतील मृत्यूंची चौकशी खालीलपैकी कोणाकडून केली जाते ?

(1) पोलीस महानिरीक्षक	(2) मुख्य वैद्यकीय अधिकारी
(3) दंडाधिकारी	(4) उप-विभागीय वैद्यकीय अधिकारी

Death in police custody is investigated by

(1) Inspector General of Police	(2) Chief Medical Officer
(3) Magistrate	(4) Sub-divisional Health Officer

197. अंगुली छाप (बोटांच्या ठश्यांमध्ये) खालीलपैकी कोणता प्रकार सर्वात कमी आढळतो ?

(1) लूप	(2) व्हर्ल
(3) आर्च	(4) कम्पोसिट

Least common type of fingerprints are

(1) Loop	(2) Whorl
(3) Arch	(4) Composite

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

198. पाण्यान बुडून मृत्यू झाल्यास खालीलपैकी कोणते लक्षण आढळत नाही ?

- (1) तोंडाला फेस येणे
- (2) पाणी भरलेली जड फुफ्फुसे
- (3) जठरात पाणी व पाचोळा
- (4) डोळ्यातील आंकुंचित बाहुली

All are seen in drowning *except*

- (1) frothing from mouth
- (2) wet heavy lungs
- (3) water and weeds in stomach
- (4) miosis

199. भोसकल्याने होणाऱ्या जखमांत खालीलपैकी काय सर्वाधिक असते ?

- (1) लांबी
- (2) खोली
- (3) रुंदी
- (4) वरील पैकी सर्व

"Stab wounds" have maximum

- (1) length
- (2) depth
- (3) breadth
- (4) All of the above

200. "हिरडयांवर गडद जांभळी रेषा" खालीलपैकी कोणत्या पदार्थाच्या विषबाधेत आढळते ?

- (1) असेनिक
- (2) शिसे
- (3) तांबे
- (4) लोह

"Purple line over gums" is found in poisoning with

- (1) Arsenic
- (2) Lead
- (3) Copper
- (4) Iron

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

सूचना - (पृष्ठ 1 वरुन पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतः बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती	(2) ईश्वरचंद विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रॉय	(4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर “(3) राजा राममोहन रॉय” असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर “(3)” होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्र.क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक “(3)” हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

SEAL